

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:2779

av Anders Forsberg m.fl. (SD)

En rättvis fjällpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över rennäringslagen (1971:437) i syfte att garantera alla medborgare likhet inför lagen oavsett börd och etnisk tillhörighet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla som bor på statlig mark där renskötsel är tillåten ska ha samma rättigheter till jakt och fiske oavsett näringstillhörighet och etnisk tillhörighet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ombilda Samefonden till fjällfonder.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ombilda rennäringsdelegationerna till fjälldelegationer.

Rennäringslagen

Uppfattningen att alla medborgare skall vara lika inför lagen och att ingen skall behöva utstå diskriminering på grund av sin börd eller etniska tillhörighet är en allmänt erkänd princip i den svenska samhällsdebatten.

I realiteten finns det dock flera exempel på lagar som gör skillnad mellan svenska medborgare på basis av deras etniska tillhörighet. Ett sådant exempel är rennäringslagen (1971:437) där det bland annat stadgas:

1 § Den som är av samisk härkomst (same) får enligt bestämmelserna i denna lag använda mark och vatten till underhåll för sig och sina renar. Rätten enligt första stycket (renskötselrätten) tillkommer den samiska befolkningen och grundas på urminnes hävd. Renskötselrätten får utövas av den som är medlem i sameby. Lag (1993:36).

Vidare stadgas det i lagen att med renskötselrätten följer bland annat rätten att på statlig

mark ta virke till byggande av familjebostad, anläggningar kopplade till rennärigen, slöjd och bränsle. Till medlemskapet i samebyn kopplas också särskilda jakt- och fiskerättigheter.

Det faktum att staten har tilldelat en viss grupp av samer särskilda privilegier har gjort att svenskar och andra grupper av samer i realiteten är diskriminerade. Detta har givit upphov till stora motsättningar och infekterade konflikter.

Samerna skall i egenskap av ursprungsbefolkning ha en självklar rätt att bevara sitt språk och sin kultur inom den svenska statens ramar. Att reservera en hel näringsgren för en grupp av medborgare av särskild börd och att också ge dessa medborgare särskilda rättigheter till land och vatten är dock, enligt vår mening, att gå för långt och kan inte anses vara förenligt med de grundläggande principerna för en rättsstat.

Sverigedemokraterna anser att det inte vore rimligt eller moraliskt försvarbart att svenska medborgare av samisk börd boende i södra och mellersta Sverige skulle ha mindre rättigheter än medborgare av svensk börd i dessa områden. Följaktligen anser vi det därmed inte heller vara rimligt att medborgare av svensk, finsk eller annan börd skall ha mindre rättigheter än medborgare av samisk börd i norra Sverige.

Sverigedemokraterna anser därför att rennäringslagen bör ses över i syfte att garantera alla medborgare likhet inför lagen oavsett börd och etnisk tillhörighet.

Samma rättigheter till jakt och fiske

Staten har systematiskt under lång tid givit renägare större och större marker till älgjakt, på andra ortsbors bekostnad. Älgjakten är och har många gånger varit viktigare för den övriga befolkningens försörjning än för renägare.

Stora delar av det så kallade renbetesområdet har historiskt tillhört fjällbönder, vilket gör dagens ensidiga gynnande av renägare än mer oacceptabelt.

Dubbelregistreringen vid jakt, där flera jaktlag jagar samtidigt inom ett område, är livsfarligt och skapar många konflikter.

Sverige måste avskaffa det otidsenliga systemet som inom ett flertal områden gynnar renägande samer på den övriga lokalbefolkningens bekostnad. En början är att ge alla bofasta samma rättigheter till jakt (älgjakt) och fiske.

Sverigedemokraterna vill därför att alla som bor på statlig mark där renskötsel är tillåten ska ha samma rättigheter till jakt och fiske oavsett näringstillhörighet och etnisk tillhörighet.

Ombilda Samefonden till fjällfonder

Det är dags att demokrati och rättvisa också börjar gälla inom det så kallade renbetesområdet, och ett steg i den riktningen är att ombilda Samefonden till fjällfonder.

Fjällfonderna ska förvalta samma medel som Samefonden, men alla som bor i det så kallade renbetesområdet ska oavsett etnisk tillhörighet och näringsverksamhet, ha samma möjligheter att tilldelas medel ur fonden.

Fjällfonderna ska, på ett demokratiskt sätt, förvalta och dela ut medel till alla som bor i de så kallade renbetesområdena, oavsett etnisk identitet och näring.

Det bör finnas en fjällfond för varje län för att ge fonderna lokal förankring.

Ledamöterna i fjällfonderna ska utökas med representanter från byalag och företrädare för näringslivet.

Samefonden får pengar från jakt, fiske, arrendeavgifter och vattendorar. Samefonden gynnar i dag enbart samiska ändamål. ”Statens lappfond” inrättades 1943 genom sammanslagning av fyra äldre fonder. Den ojämförligt största var ”Jämtländska renbetesfjällens skogsfond”. Skolan i Högvålen byggdes en gång i tiden med medel ur denna fond. Historiskt är de södra fjällen ett land befolkat av fjällbönder som trängts undan på grund av ett ensidigt gynnande av rennäringen.

Sverigedemokraterna vill därför ombilda Samefonden till fjällfonder som ska ha lokal förankring, bestå av ledamöter från olika näringar och etniciteter och ge alla som bor i de så kallade renbetesområdena, oavsett etnisk identitet och näring, möjlighet att få utdelning från fonderna på lika grunder.

Ombilda rennäringsdelegationerna till fjälldelegationer

De nya fjälldelegationerna ska vara demokratiska instanser som representerar alla boende och näringar i de så kallade renbetesområdena. Ledamöterna i den nya delegationen ska utökas med representanter från byalag och företrädare för näringslivet i bygden.

Fjälldelegationerna kan på sikt få fjällen att bli det de en gång var, ett naturskönt område där både renägare, fjällbönder och näringsidkare samsas. Stora delar av dagens renbetesområden har historiskt tillhört fjällbönder, som emellertid i praktiken trängts undan till följd av rennäringens särställning och statens ensidiga gynnande av densamma.

Rennäringsdelegationerna, som är instanser inom länsstyrelserna, fattar beslut om markanvändning, jakt, fiske med mera på statens marker i de så kallade renbetesområdena. Ledamöterna är politiker och renägare, den enda näring som har egen representation. Resultatet blir att renägarna dikterar villkoren för besluten och därmed för alla som bor i de så kallade renbetesområdena, det vill säga 35 procent av Sveriges yta.

Rennäringsdelegationerna har under de senaste 50 åren sagt nej till de flesta som ansökt om att köpa tomter för att bosätta sig i områdena samt till utveckling och etablering av företag. Detta bidrar till inlandets avfolkning.

Sverigedemokraterna vill därför att rennäringsdelegationerna ska ombildas till fjälldellegationer som ser till att alla näringars intressen i området tas tillvara.

Anders Forsberg (SD)

Martin Kinnunen (SD)

Runar Filper (SD)

Josef Fransson (SD)

Mikael Eskilandersson (SD)

Aron Emilsson (SD)